

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 17. август 2012. године

Предмети бр. 343/09 и 344/09

Станоје РИСТИЋ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 17. августа 2012. године, уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег

г. Пола ЛЕМЕНСА

гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ

г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменуте жалбеу, уложене сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Све жалбе су уложене непрецизираног датума и уписане су 4. децембра 2009. године.
2. Дана 6. октобра 2010. године, Комисија је одлучила да споји предмете сходно правилу 20 свог Пословника.
3. Комисија је истог дана од жалиоца затражила додатне информације. Жалилац је доставио свој одговор 2. новембра 2010.
4. Дана 22. јуна 2011. године, Комисија је проследила предмет Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на

прихватљивост предмета. Дана 5. септембра 2011. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Жалилац је син гђе Јованке Ристић (предмет бр. 343/09) и г. Анђелка Ристића (предмет бр. 344/09).
6. Жалилац наводи да су његови родитељи отети из свог стана у селу Дворане, у општини Сува Река, јуна 1999. године. Никад након тога нису виђени живи.
7. Жалилац наводи да је нестанак пријављен полицији УНМИК-а, као и Међународном комитету Црвеног крста (МКЦК) и Црвеном крсту Србије. Имена гђе Јованке Ристић и г. Анђелка Ристића налазе се у бази података коју води УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину, као и на списку несталих лица које је МКЦК проследио полицији УНМИК-а 12. октобра 2001. године.
8. Посмртни остаци гђе Јованке Ристић и г. Анђелка Ристића враћени су жалиоцу 25. марта 2005. године.
9. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБЕ

10. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство његових родитеља. Он се такође жали на бол и патњу, које су му наводно проузроковане овом ситуацијом.
11. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права својих родитеља на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду његовог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

12. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмете, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из одељака 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

13. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом и убиством његових родитеља.
14. У својим примедбама, СПГС не оспорава прихватљивост овог дела жалби.
15. Комисија је мишљења да жалбе везане за члан 2 ЕКЉП покрећу озбиљна чињенична и правна питања чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
16. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

17. Жалилац се жали на душевну бол и патњу које су му проузроковане околностима везаним за отмицу гђе Јованке Ристић и г. Анђелка Ристића.
18. У својим примедбама, СПГС тврди да, иако жалилац наводи да је претрпео душевну бол и патњу због нестанка својих родитеља, не постоје изричито наводи да је одговор УНМИК-а на нестанак гђе Јованке Ристић и г. Анђелка Ристића проузроковао тај страх и патњу. Због тога је овај део жалби неприхватљив као очигледно неоснован.
19. Комисија напомиње да се у судској пракси Европског суда за људска права члан породице нестале особе у одређеним условима може сматрати жртвом поступања надлежних органа које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. У случајевима када је нестала особа касније пронађена мртва, применљивост члана 3 је у принципу ограничена на одређени период током кога је члан породице подносио неизвесност, патњу и тугу које су карактеристичне за феномен нестанка (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП), *Лулујев и остали против Русије*, бр. 69480/01, пресуда од 9. новембра 2006, §§ 114-115, ЕКЉП, 2006-ХИИ; видети и ЕСЉП, *Гонгадзе против Украјине*, бр. 34056/02, пресуда од 8. новембра 2005, § 185, ЕКЉП, 2005-ХИ).
20. У овом случају, релевантан период је трајао до 25. марта 2005. године, када су посмртни остаци гђе Јованке Ристић и г. Анђелка Ристића предати жалиоцу.
21. Комисија подсећа да, сходно члану 2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, она има надлежност једино над „жалбама које се односе на наводна кршења људских права до којих је дошло 23. априла 2005. године или касније или су произашла из чињеница насталих пре овог датума, при чему су поменуте чињенице проузроковале континуирано кршење људских права“.
22. Комисија не изражава ни најмању сумњу у то да су нестанак и смрт родитеља нанели дубоку патњу жалиоцу. Међутим, Комисија мора да закључи да овај део жалби лежи ван њене надлежности *ratione temporis* (видети предмет *Патрногић* бр. 252/09, одлука Саветодавне комисије за људска права (ХРАП) од 16. децембра 2011, §§ 16-20).

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

**- ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ТИЧЕ ПРАВА
НА ЖИВОТ;**

- ПРОГЛАШАВА НЕПРИХВАТЉИВИМ ОСТАТАК ЖАЛБИ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући